

Střední odborná škola podnikání a obchodu, Rejskova 4, Prostějov

KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

pro školní rok 2017 - 2018

V Prostějově, dne 1. 9. 2017

Vypracovala: Mgr. Ilona Ambrožová
metodik prevence

Schválil: Ing. Marek Moudrý
ředitel školy

Správné zhodnocení situace

Jakmile zjistíte, že se něco děje, že by mohlo dojít ke krizové situaci, jste postaveni před některou z těchto voleb:

- Je to nutné řešit hned?
- Je nutné řešit to vůbec?
- Nešlo by to odložit?
- Máme o tom mluvit?
- Je třeba to někomu hlásit?
- Nemůže to vyřešit někdo jiný?
- Mají o tom vědět rodiče?

V každé fázi rozhodování mějte na paměti, že musíte stále sledovat nejvyšší zájem. Situace, kdy dojde k akutnímu ohrožení života nebo zdraví, je sice nanejvýš hrozivá, ale pro rozhodování zdaleka nejjednodušší. V ostatních případech totiž neplatí, že každé řešení je lepší než pasivita. Některá řešení jsou mnohem horší než neřešení. V každé jiné chvíli, než je akutní stav, musíte totiž myslet na více věcí současně:

- musíte ochránit oběť
- musíte ochránit pověst školy
- musíte ochránit žáky, své kolegy a hlavně sami sebe

Důležité body pro rozhodování:

- naučte se "třídit raněné"
- v situaci akutního ohrožení neváhejte, konejte rychle a jednoznačně bez ohledu na to, co to pro školu bude znamenat
- naučte se pokládat klíčové otázky
- jestliže nejde o akutní situaci, dobře si promyslete další postup
- když nemůžete situaci zlepšit, alespoň ji nezhoršujte
- buďte znalí svých oznamovacích povinností
- než žáka ze školy vyloučíte, mějte na paměti, že předčasné ukončení školní docházky je významný kriminogenní faktor

Krizový plán školy - obecně

Krizový plán školy by měl zahrnovat postupy a možná řešení při výskytu projevů rizikového chování, ať už se jedná o šikanu, zneužívání NL, krádeže, vandalství, rasismus...

Cílem krizového plánu je eliminovat či minimalizovat škody v případě, kdy k projevům rizikového chování ve školním prostředí dojde. Má být pomocným manuálem pro všechny pedagogické pracovníky a zároveň má být k dispozici

rodičům, kteří tak mají možnost seznámit se s vnitřními postupy školy a sledovat je.

Krizový plán aneb co dělat když...

Pokud se jakýkoliv pedagogický pracovník, zaměstnanec školy či zákonný zástupce dozví (osobně, nebo je informován jiným zdrojem) o výskytu rizikového chování u žáků naší školy, v žádném případě by neměl podcenit možné hrozící riziko a měl by postupovat dle příslušné situace takto:

- danou situaci vypořádají nebo zachytí pedagogický pracovník, zaměstnanec školy, žáci nebo jejich zákonní zástupci, neprodleně informují TU, ten pak postupuje dále. Pokud ji vypořádá sám TU, postupuje dále. V závažných případech informuje vedení školy.
- TU zváží závažnost situace, pokud se sám necítí erudován na řešení daného problému, předá jej ŠMP nebo VP a s jeho pomocí se pak podílí na vyšetřování.
- TU definuje rozsah a typ rizikového chování a postupuje dále ve spolupráci alespoň jednoho zástupce výchovného poradenského týmu školy. Vždy provádí zápis z vyšetřování, který musí být podepsán všemi zúčastněnými. Zápis je ukládán zpravidla u TU a následně u VP a ŠMP. V případě, že jde o stížnost zákonných zástupců vůči škole, je potřeba, aby byl daný případ opatřen číslem jednacím.

1. Šikana – postupujeme v souladu s PROGRAMEM PROTI ŠIKANĚ

2. Zachycení NL :

Co dělat v případě konzumace tabákových výrobků ve škole

- 1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci tabákových výrobků v prostorách školy nebo v době školního vyučování či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v konzumaci zabránit.
- 2) Tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl pokračovat v konzumaci.
- 3) Pedagogický pracovník sepíše stručný záznam o události s vyjádřením žáka, zejména odkud, od koho má výrobek.
- 4) V případě porušení zákazu kouření informuje třídní učitel zákonného zástupce nezletilého žáka.
- 5) Z konzumace tabákových výrobků ve škole se vyvodí výchovná opatření (viz školní řád).

Co dělat v případě konzumace alkoholu ve škole

- 1) V případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je nutné mu v konzumaci zabránit.
- 2) Alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby v konzumaci nemohl pokračovat.
- 3) Podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností, pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí.
- 4) V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá LSPP.
- 5) Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, o události sepíše pedagog stručný záznam s vyjádřením žáka – zejména odkud, od koho má alkohol.
- 6) V případě, že žák není schopný pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole.
- 7) Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte a vyčká jeho pokynů. Škola může od tohoto orgánu vyžadovat pomoc.

- 8) Zákonnému zástupci ohlásí škola skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, že je žák schopen výuky.
- 9) Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně právní ochrany dítěte. Oznamovacím místem je příslušný odbor úřadu města či obce podle trvalého bydliště dítěte.
- 10) V případě uživatele zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců poskytne škola potřebné informace o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace.
- 11) Z konzumace alkoholu ve škole se vyvodí výchovná opatření dle školního řádu. Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.
- 12) V případě podezření na intoxikaci žáka může dle metodického pokynu pedagogický pracovník provést orientační test na přítomnost alkoholu – dechová zkouška, ale pouze na základě předem získaného souhlasu zákonného zástupce nebo zletilého žáka či studenta s orientačním testováním žáka na přítomnost alkoholu (tento postup se ale nedoporučuje, podle zákona může testovat pouze policie, nebo lékař). Pokud je výsledek testu pozitivní, postupuje pedagogický pracovník obdobným způsobem, jako je uvedeno od bodu 3. O události sepíše pedagog stručný záznam s vyjádřením žáka.
- 13) Obdobný postup zvolí pedagogický pracovník i v případě příchodu žáka do školy pod vlivem alkoholu, resp. kdy nelze prokázat, že se žák intoxikoval ve škole.

Co dělat v případě podezření, že žák zneužívá návykové látky

- 1) Provést diskrétní šetření a následný rozhovor se žákem.
- 2) Doporučit pohovor s odborníkem v rámci školy, v případě nedůvěry ze strany žáka, spolupracovat s externími spolupracovníky.
- 3) Kontaktovat rodiče. Škola doporučí rodičům nebo zákonným zástupcům specializovanou pomoc odborníků. Dále škola nabídne rodičům pomoc – monitorování, pravidelné schůzky. V případě negativní reakce rodičů na sdělení skutečnosti, kontaktovat sociální odbor – při nebezpečí trvalého zdravotního poškození organismu žáka.
- 4) Škola vyhotoví zápis průběhu celého případu, jedna kopie je určena pro rodiče.

Co dělat v případě pokud žák jeví příznaky akutního užití omamné látky

- 1) Neapanikařit, zachovat klid.
- 2) V případě ohrožení života žáka zajistit okamžitou lékařskou pomoc, popřípadě poskytnout nezbytnou první pomoc. V případě, že žák jeví příznaky užití omamné látky, je odveden ze třídy do jiné místnosti, kde zůstane pod dohledem dospělé osoby až do příchodu rodičů nebo lékařské služby.
- 3) Informovat rodiče či zákonného zástupce o nesespecifických zdravotních potížích žáka. Rodiče jsou vyzváni, aby neprodleně vyzvedli dítě ze školy, neboť je nutné lékařské vyšetření dítěte. V případě, že si rodiče nevyzvednou dítě ze školy, škola přehodnotí stav dítěte a přivolá lékařskou pomoc. Rodič je o tomto postupu školy předem informován.
- 4) Diskrétně se pokusit zjistit, o jakou návykovou látku se jedná, její množství, zdroj, společníky.
- 5) Škola vyhotoví zápis průběhu celého případu a stanoví kázeňské opatření. Jedna kopie zápisu je určena pro rodiče.
- 6) Metodik prevence uvědomí okresního metodika prevence o výskytu přestupku souvisejícím se zneužíváním návykových látek – po objasnění celého případu.
- 7) Dle závažnosti situace – popř. po dohodě s vedením školy a metodikem prevence – informovat Policii ČR.

Co dělat v případě zajištění neznámé látky

- 1) Zajistit neznámou látku, v přítomnosti svědků – člen pedagogického sboru, držitel látky.
- 2) Látku uložit do obálky s popisem: datum, čas a místo zajištění látky, osoba zajišťující látku a svědek (jméno a podpis), obálku přelepit, opatřit razítkem školy a uložit do školního trezoru.
- 3) Informovat policii, popř. rodiče.
- 4) Pokud je zajištěna podezřelá látka u žáka, který jeví známky otravy, předá se látka stejným způsobem uložená (viz. 1) přivolanému lékaři.
- 5) Škola vyhotoví zápis průběhu celého případu. V případě, že se jedná o zakázanou látku, stanoví kázeňská opatření.

3. Záškoláctví (Úmyslné zanedbávání školní docházky, pravé záškoláctví, s vědomím rodičů, s klamáním rodičů, útěky ze školy, odmítání školy. Negativní vztah ke škole, vliv rodinného prostředí.) - TU by měl být informován od zák. zástupců o důvodu nepřítomnosti žáka ve škole. Je možné, že zák. zástupce zapomněl školu informovat...pokud tomu tak není, situaci lze klasifikovat jako záškoláctví. Přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření. (viz školní řád). Nutno ovšem vyšetřit příčiny záškoláctví a dle školního řádu uplatnit stanovené postihy. Pokud dítě nechodí do školy dlouhodobě nebo opakovaně, absence není omluvená, škola (vedení školy) kontaktuje sociální odbor péče o dítě, popřípadě Polici ČR. Současně informuje rodiče (zákonného zástupce) o svém postupu. V případě, že rodič uvádí, že dítě je nemocné, toto onemocnění se opakuje, trvá déle než 3 dny a je zřejmé, že o žádnou nemoc nejde, může škola požádat ošetřujícího lékaře dítěte o vyjádření. Zdravotnická zařízení mají stejnou oznamovací povinnost jako školská zařízení.

10 mýtů o záškoláctví:

Záškoláci jsou hlavně líné děti.

Hlavním důvodem záškoláctví je nezáměr o vzdělání.

Záškoláctví má hlavně skupinový charakter, je spojené s touláním se venku.

Nám se to stát nemůže.

Záškoláctví se drammatizuje, bylo tu vždy.

Záškoláctví je spojeno s nižším intelektem žáků.

Vina je především na záškolácích samých.

Záškoláctví se téměř vždy odhalí, je spojené s „výchovnými“ opatřeními.

Nejúčinnějším prostředkem je důsledná kontrola a potrestání.

Škola dělá, co může, řešit by to měli jiní.

4. Krádeže - jde o protiprávní jednání, a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude vedení školy tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení, nebo doporučí poškozenému (jeho zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil. Je nutné vést žáky ke všímavosti vůči svému okolí a v případě, že budou svědky takového jednání, ohlásí tuto skutečnost TU, popř. jinému pedagogickému pracovníkovi.

5. Rasismus - vzhledem k závažnosti tohoto tématu TU neprodleně zajistí bezpečnost případné oběti, dále oznámí skutečnost vedení školy, zák. zástupcům agresora i oběti a postupuje dle preventivního plánu proti šikaně, popřípadě vedení školy informuje PČR dle závažnosti situace a případného ohrožení bezpečí oběti. Přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz školní řád).

6. Vandalství. - dle školního řádu žák nesmí vědomě ničit majetek školy či někoho jiného. Při zjištění takové skutečnosti jsou neprodleně informováni zákonní zástupci a žák je povinen uhradit způsobenou škodu. Přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz školní řád).

7. Podvod - zpravidla jde o podvody typu: falšování podpisu zák. zástupců, pracovních úkolů. Pokud jde o falšování podpisu na omluvence z důvodu nepřítomnosti žáka ve vyučování, je třeba tento přestupek klasifikovat jako záškoláctví (viz záškoláctví) a tento přestupek je hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz školní řád).

8. Kyberšikana - postupuje se v souladu s „Programem proti šikanování“. Pokud je žák vystaven některé z forem soustavného obtěžování nebo napadání přes internet, mobilní telefon či jinak, TU okamžitě informuje zákonné zástupce, pozve si je do školy a s jejich pomocí se snaží eliminovat možnost přístupu k žákovi od agresora. Pokud je agresor neznámý, je v této situaci doporučeno řídit se pravidly pro bezpečný pohyb na internetu, také je lepší změnit telefonní číslo, adresu na Facebooku, internetu, mailu či zvolit jinou sociální síť a po určitou dobu se snažit vyhýbat těmto kontaktům. Pokud je agresor známý, je třeba informovat také zákonného zástupce agresora a vysvětlit mu, že jde v podstatě o trestný čin, který by měl být takto posuzován, pokud nebude s okamžitou platností ukončen. Pokud došlo k tomuto činu v prostorách školy, bude přestupek hodnocen různými stupni výchovných opatření (viz školní řád), v opačném případě je na zákonných zástupcích, zda případ nahlásí příslušným orgánům (PČR...).

9. Když se stane neštěstí – postupujeme dle zásad krizové intervence viz

<http://www.kr-olomoucky.cz/clanky/dokumenty/3244/letak-kdyz-se-stane-nestesti.pdf>

http://www.kr-kralovehradecky.cz/assets/krajsky-urad/skolstvi/prevence-soc-patologickych-jevu/Publikace_1.pdf

http://www.pf.ujep.cz/files/kps/vyuka_KPS/Skripta-_Krizova_intervence_Pavlista.pdf

<http://www.dh.cz/dokumenty/erd-2011/kdyz-se-stane-nestesti.pdf>

Seznam zkratek:

ŠMP – školní metodik prevence

VP – výchovný poradce

TU - třídní učitel

PČR – Policie České republiky

NL – návyková látka

Dne 1. 9. 2017 byli všichni pedagogičtí pracovníci **opětovně seznámeni** s krizovým plánem školy: